

SUOMEN VIRTUAALIAMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ VUODEN 2009 TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Laatija VirtuaaliAMK:n kehittämissyksikkö

Asiakirjan tila Versio 1.0 (hyväksytty johtoryhmässä 30.3.2010)

pvm 7.4.2010

Viitteet VirtuaaliAMK:n toimintasuunnitelma 2009
Strategialinjaukset 2008 – 2015
VirtuaaliAMK_toimintakertomus_2009_v1_0.pdf
kehittämissyksikön_toiminta_hankkeittain_raportoituna_1_0.pdf

1. TIIVISTELMÄ

VirtuaaliAMK-verkosto

VirtuaaliAMK-toimintaa toteuttavat yhteistyössä kaikki Suomen ammattikorkeakoulut. VirtuaaliAMK-verkostossa tärkeässä roolissa ovat johtoryhmän jäsenet, korkeakoulujen yhteyshenkilöt, sähköistä liikkuvuutta hoitavat eVirkailijat, asianomistajaryhmien jäsenet sekä ammattikorkeakoulujen paikalliset kehittäjät ja tiedottajat. Kehittämisyksikkö koordinoi verkostotoimintaa, ylläpitää strategiassa määriteltyjä sisältöjä ja kehittää palveluita useamman osahankkeen avulla.

Vuodesta 2010 lähtien Opetusministeriö ei enää rahoita ammattikorkeakoulujen verkostohankkeita. Ammattikorkeakoulujen rehtorit päättivätkin ARENE ry:n kesäkokouksessa, että ammattikorkeakoulut rahoittavat VirtuaaliAMK:n toimintaa vuosina 2010 - 2012 yhteensä 200 000 eurolla/vuosi.

Uusi verkostosopimus allekirjoitettiin 13.10.2009. Samalla nimi muutettiin VirtuaaliAMK-verkostoksi. Sopimuksen allekirjoittivat kaikki OPM:n alaiset ammattikorkeakoulut sekä Högskolan på Åland. VirtuaaliAMK-verkoston keskitetyn koordinoinnin jatkuminen on osoitus siitä, että kansallisesti yhtenäisen amk-verkoston, virtuaaliopetuksen kehittämisen, opiskelijaliikkuvuuden sekä sähköisen asioinnin ja ylläpidon jatkumiselle on edelleen kiistaton tarve.

Verkoston tärkeimmät päämäärät ja rahoitus

Vuoden 2009 tärkeimmät päämäärät olivat joustavan opiskeluoikeuden toteutumisen edistäminen ja esteiden poistaminen sekä kysyntää vastaavan opintotarjonnan lisääminen amk.fi-portaaliin. OPM myönsi ammattikorkeakouluille tavoitesopimusrahaa vuosille 2007 – 2009 VirtuaaliAMK:n portaalin opiskelijamaksuihin (yhteensä 0,9 milj.€/vuosi). Tämän rahoituksen avulla edistettiin opiskelijaliikkuvuutta amk.fi-portaalin kautta.

Vuonna 2009 opetusministeriö myönsi TAMK:lle VirtuaaliAMK-toiminnan koordinointiin, palveluiden ylläpitoon ja kehittämiseen 400 000 € tavoitesopimusrahoitusta. VirtuaaliAMK:n ja amk-kirjastojen yhteistyöhanketta OPM tuki 75 000 eurolla. VirtuaaliAMK-rahoituksesta osa koostui ammattikorkeakoulujen omarahoitusosuudesta (yhteensä 110 000 €). Lisäksi kehittämysyksikkö oli mukana kolmessa pienehkössä hankkeessa asiantuntija- ja tukiroolissa (kehittämysyksikön maksullista palvelutoimintaa).

Virtuaalinen opiskelijaliikkuvuus kasvoi

Ammattikorkeakoulujen kahdenvälisen opiskelijaliikkuvuuden tueksi laadittiin yhteinen sopimuslomake amk-kentän käyttöön. Virtuaalinen opiskelijaliikkuvuus amk.fi-portaalissa kasvoi. Opiskelijoiden muihin ammattikorkeakouluihin lähettämien hakemusten määrä kasvoi 54,7 % edellisvuoteen verrattuna. Ammattikorkeakoulujen portaalissa tarjoamien opintojen määrä kasvoi noin 14,7 prosentilla. Lisäksi kesällä suoritettavien VirtuaaliAMK-opintojen kysyntä kasvoi merkittävästi, mutta tarjontaa ei ehditty saamaan riittävästi.

Portaalipalveluiden ylläpitoon ja kehittämiseen merkittävin työpanos

Opiskelijoiden joustava opiskelu yli korkeakoulurajojen edellytti palveluiden tarjontaan liittyvän teknologian ylläpitämistä ja kehittämistä. Kesäkuussa otettiin käyttöön uusi versio (Stato 4.0) VirtuaaliAMK:n portaaliympäristön sisällönhallintajärjestelmästä. Uudistus koski portaalieditoria, käyttäjähallintajärjestelmää, **Digma**-oppimateriaalivarantoa ja oppimateriaalin tuottamisympäristöä, eTuotantoympäristö **Eetua**. Samalla Suomen virtuaaliyliopisto otti käyttöön saman julkaisualustan moniportaaliominaisuutta hyödyntäen. Määrittelytyö tehtiin Virtuaaliyliopiston palveluyksikön ja VirtuaaliAMK:n kehittämysyksikön yhteistyönä.

Myös amk.fi-portaalin HAKA-käyttäjähallinta laajeni 11:een amk:uun. Käyttäjätilastojen mukaan portaalin kävijämäärät jatkavat vuosi vuoden jälkeen tasaista kasvuaan. Suurin kävijäryhmä ovat opiskelijat. DIGMA-metatietohakemisto, josta materiaalipankin oppimisaihiot ja opintojaksot löytyvät, on yksi vierailuimmista sivuista.

Verkkosisältöjen tuottamista toteutettiin työelämäyhteistyönä

Verkostossa toteutettiin pienimuotoista tuotantorengastoimintaa tavoitteena työelämäyhteistyönä toteutettavat opintojaksototeutukset. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen rahoittamassa

koulutusaineisto –hankkeessa tuotetaan työttömien terveydenhuoltoon, 12 op:n verran opiskeluaineistoa. Yhteistyö sähköisen talotekniikan koulutuksen ja oppimateriaalin kehittämisessä jatkui Ensto Building Oy:n kanssa. Lisäksi muutama ammattikorkeakoulu hyödynsi portaaliympäristön **Eetu**-julkaisujärjestelmää verkkosisältöjen tuottamisessa ja materiaali pankkia niiden julkaisemisessa.

Verkostovalmiuksia ja verkko-opetustaitoja edistettiin

Opettajien verkosto ja -opetusvalmiuksia edistettiin kansallisesti verkostossa. Opettajille tarjottu valmennuspaketti (Sosiaalinen media oppimisen ja opetuksen välineenä, 5 op, perusopinnot) toteutettiin yhteistyössä Yleisradion Opettaja.tv:n kanssa. Ensimmäistä kertaa järjestetty koulutuksen suoritti 25 osallistujaa.

Korkeakouluille järjestettiin useita maksuttomia online-seminaareja Adobe ConnectPro –verkköjärjestelmän avulla. Seminaareja oli yhteensä seitsemän, joissa oli yhteensä 810 osallistujaa. Seminaarit saivat positiivista palautetta ja jatkoa on toivottu myös tulevina vuosina.

Sosiaalisen median työkalujen käyttö laajeni merkittävästi verkostossa ja rohkeat edelläkävijät ammattikorkeakouluissa ottivat välineitä käyttöön opetuksessa. Lisäksi etävälineiden käyttö laajeni huomattavasti ja esim. Adobe Acrobat Connection –ohjelmiston käyttö korvasi useita lähitapaamisia.

VirtuaaliAMK-toiminnalla on luotu pohjaa kestäväälle kehitykselle. Verkko-opetuksen laajeneminen vähentää mm. matkustamista. Tietoverkkoihin pohjautuvien etävälineiden käyttö sekä opiskelussa, että yhteistyössä pienentää hiilijalanjälkeä.

Korkeakoulurajat ylittävä yhteistyö lisääntyi

VirtuaaliAMK ja virtuaaliyliopisto järjestivät yhteistyössä valtakunnalliset Virtuaalikorkeakoulupäivät VKK'09 Dipolissa Espoossa. Seminaariin osallistui 260 korkeakoulujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön osaajaa. Yhteistyönä uudistettiin myös VirtuaaliAMK:n ja Virtuaaliyliopiston yhteinen portaali alusta ja Virtuaaliyliopisto otti sen ensimmäistä kertaa käyttöön.

KV-yhteistyö laajeni ja tunnettuus lisääntyi

VirtuaaliAMK-verkosto otti osaa kansainvälisiin konferensseihin, julkaisi artikkeleita ja piti kiinteästi yhteyttä mm. Etelä-Koreaan, Australiaan, Uuteen-Seelantiin sekä Venäjälle. Edellä mainittujen maiden kanssa on kehitteillä yhteisiä hankkeita ja opiskelijavaihtoa. Verkosto on saanut tunnustusta kansainvälisillä foorumeilla vuosia jatkuneesta työstään ja saavutuksistaan.

Autenttista verkko-oppimista kehitettiin kansallisesti ja kansainvälisesti

Autenttista verkko-oppimista ja verkkoaineistojen laatua kehitettiin kansallisesti ja kansainvälisesti (Irja Leppisaaren ja Leena Vainion koordinoima osahanke). Autenttisen oppimisen kehittämisen metodina käytettiin ns. ibenchmarking-menetelmää, joka sai osallistujilta myönteistä palautetta mm. innovatiivisuudestaan ja kansainvälisyydestään. Osahankkeessa tehtiin niin kansallista kuin kansainvälistä tutkimusyhteistyötä sekä aktiivista julkaisutoimintaa.

Asianomistajaryhmien toiminta vuonna 2009 oli aktiivista

VirtuaaliAMK:n asianomistajaryhmille vuosi 2009 oli kolmas toimintavuosi. Ryhmien kokousmuistiot ja muut tuotokset ovat nähtävissä amk.fi-portaalin Asianomistajaryhmät-osiossa.

Portaalipalveluiden laadunvarmistusta toteutettiin

Palveluiden laatua varmistettiin aktiivisella arvioinnilla ja jatkokehittämisellä. Portaalia ja sen palveluita kehitettiin mm. asiakaspalautteen perusteella. Palautteita hyödynnettiin vuonna 2009 käyttöönotetun portaalin uuden version suunnittelussa ja toteutuksessa.

Yhteistyö amk-kirjastojen kanssa jatkui

Amk-kirjastojen ja VirtuaaliAMK:n yhteistyötä edistävässä eAineistot oppimisen resurssi -hankkeessa amk-kirjastoja ja informaatiolukutaitoa edistettiin ja tehtiin tunnetuksi niin kansallisissa kuin kansainvälisissä tapahtumissa. Lisäksi useita artikkeleita julkaistiin.

VirtuaaliAMK-toimijat aktiivisesti kehittämisessä mukana

Johtoryhmä vastaa keskeisesti VirtuaaliAMK-toiminnasta verkostossa.

VirtuaaliAMK:n johtoryhmä vastaa VirtuaaliAMK-toiminnan strategialinjauksista ja tekee keskeiset toimintaa koskevat päätökset. Johtoryhmän kokouksia pidettiin 7 kpl, joista 6 kpl Adobe ConnectPro -kokouksina ja yksi kokopäiväisenä läsnäolokokouksena. Lisäksi asioita käsiteltiin myös sähköpostin välityksellä.

Johtoryhmän kokoonpano vuonna 2009 oli seuraava:

- puheenjohtaja, rehtori Markku Lahtinen, Tampereen ammattikorkeakoulu
- rehtori Pentti Tieranta, Rovaniemen ammattikorkeakoulu
- rehtori Veli-Matti Tolppi, Savonia-ammattikorkeakoulu
- rehtori Marja-Liisa Tenhunen, Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu
- vararehtori Pertti Puusaari, Hämeen ammattikorkeakoulu
- rehtori Örjan Andersson, Svenska yrkeshögskolan
- kehittäispäällikkö Kirsti Kylä-Tuomola, opetusministeriö
- vararehtori Pirjo Hakala Diakonia-ammattikorkeakoulu
- opiskelijaedustaja Kristiina Pekkala, Suomen Ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto SAMOK ry
- esittelijöinä johtaja Marja Rautajoki ja kehittäispäällikkö Risto Lustila, VirtuaaliAMK:n kehittämysyksikkö ja sihteerinä, johdon assistentti Tuula Jaskari-Malinen, VirtuaaliAMK:n kehittämysyksikkö.

Jokaiseen ammattikorkeakouluun on nimetty yhteyshenkilö, jonka tehtävänä on osallistua VirtuaaliAMK-toiminnan kehittämiseen ja vastata tiedonkulusta kehittämysyksikön ja ammattikorkeakoulunsa välillä. Yhteyshenkilöt kokoontuivat n. kerran kuukaudessa lähinnä etäyhteyden avulla.

VirtuaaliAMK:n asianomistajaryhmät, kehittäjä, joustava opinto-oikeus, markkinointi ja tiedotus sekä yhteiskäyttöinen oppimateriaali, osallistuvat VirtuaaliAMK-toiminnan kehittämiseen kiinteässä yhteistyössä kehittämysyksikön kanssa. Ryhmät kokoontuivat yhteensä 31 kertaa ja ryhmät saivat mittavia tuloksia aikaiseksi.

Jokaisesta ammattikorkeakoulusta on useita nimettyjä henkilöitä (eVirkailijoita), jotka tallentavat opintotarjonnan portaaliin, puoltavat ja hyväksyvät opiskelijoiden virtuaaliset hakemukset opintojaksoille sekä antavat ohjausta opiskelijoille.

Tampereen ammattikorkeakouluun (TAMK) sijoitettu kehittämysyksikkö vastaa VirtuaaliAMK:n palveluiden ylläpidosta ja kehittämisestä eri hankkeiden avulla. Vuonna 2009 kehittämysyksikön henkilökuntaan kuului kahdeksan kokoaikaista työntekijää ja yksi siviilipalvelusta suorittava henkilö. Henkilöstön tehtäviin kuuluivat mm. portaalipalveluiden tekninen ja sisällöllinen ylläpito ja kehittäminen, opiskelijoiden ja amk:jen henkilöstön käyttäjätuki, verkkopedagoginen tutkimus- ja kehittäminen, verkkototeutusten tuottamisen tuki, verkoston koordinaatio ja verkkomateriaalipalveluiden kehittäminen. Kehittämysyksikön menot olivat 738 300 € (hanke- rahoitukset/tulot yht. 895 800 €) ja tulos oli 157 500 €, joka siirretään vuodelle 2010 käytettäväksi peruspalveluiden ylläpitoon.

VirtuaaliAMK:n toimintakertomus ja kehittämysyksikön toiminta v. 2009 hankkeittain raportoituna löytyvät amk.fi-portaalista osoitteesta:

<http://amk.fi/ammattikorkeakoulut/toimintakertomus2009.html>